

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2016-2017
ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΧΗΜΕΙΑΣ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ (κοινός κορμός)

Διδακτικά εγχειρίδια:

1. «Χημεία Α΄ Λυκείου» (Διόφαντος)
2. «Εργαστηριακές Ασκήσεις Χημείας Α΄ Λυκείου», ΥΑΠ

	ΕΝΟΤΗΤΑ	Θεωρία + Εργαστήριο	Σύνολο διδ.περ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΑΤΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ <ul style="list-style-type: none"> • Δομικά σωματίδια (άτομα-μόρια-ιόντα) • Δομή του ατόμου • Ατομικός και μαζικός αριθμός • Ισότοπα • Ηλεκτρονική δομή των ατόμων 	5	5
2	ΠΑΡΑΤΗΡΩΝΤΑΣ ΧΗΜΙΚΕΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ <ul style="list-style-type: none"> • Παρατηρήσεις- συμπεράσματα 	2 εργ.	2
3	ΧΗΜΙΚΟΙ ΔΕΣΜΟΙ <ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή στο Χημικό δεσμό- ηλεκτρόνια σθένους • Ιοντικός δεσμός • Ομοιοπολικός δεσμός • Ηλεκτροαρνητικότητα • Χαρακτηριστικά ιοντικών και μοριακών ενώσεων 	7+2	9
4	ΣΤΟΙΧΕΙΟΜΕΤΡΙΑ <ul style="list-style-type: none"> • Σχετική ατομική μάζα και μοριακή μάζα • Το mol – γραμμομοριακός όγκος • Αρχή διατήρησης της μάζας • Στοιχειομετρικοί υπολογισμοί 	6	6
5	ΔΙΑΛΥΜΑΤΑ <ul style="list-style-type: none"> • Διαλύματα (διαλύτης, διαλυμένη ουσία) • Κορεσμένο ακόρεστο διάλυμα • Διαλυτότητα • Παράγοντες που επηρεάζουν τη διαλυτότητα • Περιεκτικότητες διαλυμάτων (% κ.ο., % κ.μ., %v/v) • Παρασκευή διαλυμάτων 	8+2	10

6	ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ ΟΡΓΑΝΙΚΗΣ ΧΗΜΕΙΑΣ <ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή στην Οργανική Χημεία • Ταξινόμηση οργανικών ενώσεων • Ανίχνευση C και H • Γ.Μ.Τ., Μ.Τ., Σ.Τ. και Ονοματολογία για τα Αλκάνια, Αλκένια, Αλκίνια και Αλκοόλες (μέχρι 5 άτομα άνθρακα) • Φυσικές ιδιότητες υδρογονανθράκων • Καύση υγραερίου (τέλεια / ατελής καύση) • Ορυκτά καύσιμα • Εργασίες – μελέτες 	8+3 εργ. +2 (Μελέτες)	13
7	ΒΙΟΜΟΡΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΜΟΡΙΑ <ul style="list-style-type: none"> • Λίπη και έλαια • Πολυμερή 	4+2 εργ.	6
	ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΑ		3
	ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ		3
	ΣΥΝΟΛΟ		57

Σχολική Χρονιά 2016-17
ΧΗΜΕΙΑ – Περιεχόμενο Β΄ τάξης Λυκείου

	Κεφάλαια	Περιληπτικό περιεχόμενο	Διδ. Περ.
1.	Στοιχειομετρία – Μοριακότητα	<ul style="list-style-type: none"> • Μοριακότητα • Αραίωση διαλυμάτων 	2+2
2.	Θερμοχημεία	<ul style="list-style-type: none"> • Μεταβολές Ενέργειας • Αρχή διατήρησης της Ενέργειας • Σύστημα / περιβάλλον • Ενδόθερμες – εξώθερμες αντιδράσεις, • Ενθαλπία / Μεταβολή στην ενθαλπία (ΔH) • Θερμοχημικές εξισώσεις • Υπολογισμοί ΔH • Ενεργειακά διαγράμματα • Πρότυπη ενθαλπία • Ενθαλπία δεσμού 	5+1
3.	Χημική κινητική	<ul style="list-style-type: none"> • Μέση ταχύτητα αντίδρασης ($U = \Delta c / \Delta t$) • Ταχύτητα κατανάλωσης αντιδρώντων και ταχύτητα σχηματισμού προϊόντων • Καμπύλες συγκέντρωσης σε αντιστοιχία με το χρόνο • Παράγοντες που επηρεάζουν την ταχύτητα • Θεωρία συγκρούσεων 	5+3+1
4.	Χημική ισορροπία	<ul style="list-style-type: none"> • Μονόδρομες κα αμφίδρομες αντιδράσεις • Δυναμική ισορροπία • Απόδοση • Παράγοντες που επηρεάζουν τη θέση της χημικής ισορροπίας • Σταθερά χημικής ισορροπίας 	8+2
5.	Υδατικά διαλύματα ηλεκτρολυτών	<ul style="list-style-type: none"> • Ηλεκτρολύτες • Σταθερά διάστασης • Ιονικό γινόμενο του νερού • $[H^+]$, $[OH^-]$, pH, pOH • Επίδραση κοινού ιόντος • Ρυθμιστικά διαλύματα (μόνο ασθενών οξέων) • Υδρόλυση αλάτων 	14+4
6.	Οξέα – Βάσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Οξέα- Βάσεις κατά Bronstead – Lowry (Μόνο ιστορική αναφορά στη θεωρία Arrhenius) • Ταξινόμηση οξέων και βάσεων (μόνο σε ισχυρά και ασθενή) • Κοινές ιδιότητες οξέων: Αντιδράσεις πλήρους εξουδετέρωσης, αντιδράσεις με μέταλλα, με ανθρακικά άλατα και ιζηματοποίησης • Κοινές ιδιότητες των βάσεων: 	17+4

		Αντιδράσεις πλήρους εξουδετέρωσης και ιζηματοποίησης • Στοιχειομετρικοί υπολογισμοί	
7.	Ποσοτική ανάλυση	<ul style="list-style-type: none"> • Θεωρία των δεικτών • Καμπύλες εξουδετέρωσης • Ογκομετρήσεις – εργαστήριο: <ul style="list-style-type: none"> ➢ Ισχυρό οξύ με ισχυρή βάση ➢ Ασθενές οξύ με ισχυρή βάση • Υπερμαγγανομετρία – εργαστήριο • Στοιχειομετρία 	11+3
8	Οξειδοαναγωγή	<ul style="list-style-type: none"> • Οξείδωση / αναγωγή και διόρθωση αντιδράσεων (χωρίς ηλεκτρόλυση και στοιχειομετρικούς υπολογισμούς) • Κυριότερα οξειδωτικά και αναγωγικά αντιδραστήρια (KMnO_4, HNO_3, π.θ. H_2SO_4) 	5+2
9	Τροχιακά, θεωρία VSEPR, πόλωση.	<ul style="list-style-type: none"> • Τροχιακά s,p,d και σύνδεσή τους με τον περιοδικό πίνακα. • Σχηματισμός δεσμών σ και π, διέγερση (μέχρι p) υβριδισμός. • Γεωμετρικά σχήματα μορίων (μέχρι 4 ζεύγη ηλεκτρονίων), πολικά / απολικά μόρια 	11
10	Διαγωνίσματα		6
11	Επανάληψη – λύση εξεταστικών δοκιμίων		7
Σύνολο			113

Σχολική Χρονιά 2017-18
ΧΗΜΕΙΑ – Περιεχόμενο Γ΄ τάξης Λυκείου

	Κεφάλαια	Περιληπτικό περιεχόμενο	διδ. Περ.
1.	Εισαγωγή	<ul style="list-style-type: none"> • Σύσταση / Δομή οργανικών ενώσεων, • Χημικοί Τύποι (ΕΤ, ΜΤ, ΣΤ) – Υπολογισμοί • Κατάταξη οργανικών ενώσεων • Ομόλογες σειρές • Τάξη ατόμων άνθρακα / υδρογόνου • Εισαγωγή στις Φασματοσκοπικές μεθόδους χαρακτηρισμού δομής(Φασματοσκοπία μάζας, IR, NMR) 	7
2.	Αλκάνια	<ul style="list-style-type: none"> • Ονοματολογία • Ισομέρεια (συντακτική, οπτική) • Διαμοριακές δυνάμεις έλξης παροδικών διπόλων • Φυσικές ιδιότητες • Υβριδισμός- σ δεσμοί – γεωμετρικό σχήμα (γεωμετρική διευθέτηση) μορίου • Καύση ως αντίδραση (χωρίς ασκήσεις στοιχειομετρίας) • Φάσμα μάζας, IR και NMR 	7
3.	Αλκένια	<ul style="list-style-type: none"> • Ονοματολογία • Ισομέρεια (συντακτική, οπτική, γεωμετρική) • Φυσικές ιδιότητες • Υβριδισμός – σ, π δεσμοί – γεωμετρικό σχήμα (γεωμετρική διευθέτηση) μορίου • Παρασκευές (αφυδάτωση, αφυδραλογόνωση) • Χημικές ιδιότητες: <ul style="list-style-type: none"> ○ Προσθήκη H₂, X₂, HX, H₂O (Μηχανισμός προσθήκης στα αλκένια μόνο για HX και H₂O) ○ Οξειδωση ○ Καύση (χωρίς ασκήσεις στοιχειομετρίας) ○ Πολυμερισμός • Φάσμα μάζας, IR και NMR. 	17
4.	Αλκίνια	<ul style="list-style-type: none"> • Ονοματολογία • Ισομέρεια (συντακτική, οπτική) • Φυσικές ιδιότητες • Υβριδισμός – σ, π δεσμοί – γεωμετρικό σχήμα (γεωμετρική διευθέτηση) μορίου • Παρασκευή (διπλή αφυδραλογόνωση) • Χημικές ιδιότητες: 	5

		<ul style="list-style-type: none"> ○ Προσθήκη (πλήρης) H_2, X_2, HX, H_2O ○ Οξειδωση ○ Καύση (χωρίς ασκήσεις στοιχειομετρίας) ● Φάσμα μάζας, IR και NMR 	
5.	Αρωματικοί Υδρογονάνθρακες	<ul style="list-style-type: none"> ● Δομή-μοριακό τροχιακό / σταθερότητα ● Ονοματολογία ● Φυσικές ιδιότητες βενζολίου ● Χημικές ιδιότητες <ul style="list-style-type: none"> ○ Μηχανισμός ηλεκτρονιόφιλης υποκατάστασης (αλκυλίωση, ακυλίωση, αλογόνωση (ενεργοποίηση / απενεργοποίηση πυρήνα) ○ Οξειδωση ● Φάσμα μάζας, IR και NMR 	15
6.	Υδροξυενώσεις	<ul style="list-style-type: none"> ● Ταξινόμηση ● Ονοματολογία ● Ισομέρεια (συντακτική, οπτική) ● Διαμοριακές δυνάμεις έλξης-δεσμοί υδρογόνου ● Φυσικές ιδιότητες ● Παρασκευές: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ενουδάτωση αλκενίων ○ Υδρόλυση μονοαλογονιδίων (μηχανισμός S_N2) ○ Αναγωγή καρβονυλικών ○ Υδρόλυση εστέρων ● Χημικές ιδιότητες: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ιονισμός ○ Αντιδράσεις με αλκάλια, οργ. οξέα, PCl_5 ○ Αφυδάτωση ○ Οξειδωση (εξισώσεις, στοιχειομετρικοί υπολογισμοί) ○ Καύση (χωρίς ασκήσεις στοιχειομετρίας) ○ Ιωδοφορμική ○ Ζύμωση – Αλκοολικοί βαθμοί ● Φάσμα μάζας, IR και NMR 	17
7.	Καρβονυλικές	<ul style="list-style-type: none"> ● Δομή ● Ονοματολογία ● Ισομέρεια (συντακτική, οπτική) ● Διαμοριακές δυνάμεις έλξης- μόνιμα δίπολα ● Φυσικές ιδιότητες, ● Παρασκευές <ul style="list-style-type: none"> ○ Οξειδωση αλκοολών ○ Ενουδάτωση αλκινίων ● Χημικές ιδιότητες: <ul style="list-style-type: none"> ○ Προσθήκη H_2 (μηχανισμός προσθήκης) ○ Αντίδραση με PCl_5 	11

		<ul style="list-style-type: none"> ○ Οξειδωση με ισχυρά και ήπια οξειδωτικά ○ Ιωδοφορμική ○ 2,4-ΔΝΦΥ ● Φάσμα μάζας, IR και NMR 	
8	Καρβοξυλικά Οξέα	<ul style="list-style-type: none"> ● Ονοματολογία ● Ισομέρεια (συντακτική, οπτική) ● Διαμοριακές δυνάμεις έλξης- διμερισμός ● Φυσικές ιδιότητες ● Παρασκευές: <ul style="list-style-type: none"> ○ Οξειδωση αλκοολών και αλδεϋδών ○ Υδρόλυση εστέρων ○ Υδρόλυση νιτριλίων ● Δομή καρβοξυλίου: <ul style="list-style-type: none"> ○ Σύγκριση με αλκοολικό -OH ○ Επίδραση υποκαταστατών τύπου: -OH, -X, -R ● Χημικές ιδιότητες: <ul style="list-style-type: none"> ○ Όξινος χαρακτήρας (ιονισμός, μέταλλα, βάσεις, ανθρακικά) ○ Αναγωγή ○ Αντίδραση με PCl_5 ○ Οξειδωση με ισχυρά και ήπια οξειδωτικά ● Σταθερά διάστασης, pH ● Ογκομετρία-καμπύλες ● Φάσμα μάζας, IR και NMR 	17
9.	Αμίνες	<ul style="list-style-type: none"> ● Ταξινόμηση σε 1°, 2°, 3° ● Παρασκευές ● Χημικές Ιδιότητες: <ul style="list-style-type: none"> ○ Βασικός χαρακτήρας (Bronstead_Lowry) ○ Εξουδετέρωση ○ Υδρόλυση αλάτων ● Σταθερά διάστασης, pH ● Φάσμα μάζας, IR και NMR 	4
15	Διαγωνίσματα		5
16	Επανάληψη – λύση εξεταστικών δοκιμίων		8
Σύνολο			113